SON § 156 Uppföljning. Förenklad ansökan om serviceinsatser

Ärendenummer: SON 2024/236
Paragraf föregående instans: SON/AU § 113

Socialnämndens beslut

- Socialnämnden godkänner återrapportering av socialnämndens beslut (juni 2024 § 106) att införa förenklad ansökan om serviceinsatser, idag benämnt insatser utan behovsprövning.
- Socialnämnden beslutar att ge socialförvaltningen i uppdrag att se på möjligheten att införa fler insatser utan behovsprövning (IUB) inom hemtjänst.

Sammanfattning
Socialnämnden beslutade i juni 2024 (§ 106) att införa förenklad ansökan om serviceinsatser inom hemtjänsten enligt 4 kap. 2 a§ SoL och att delges en uppföljning om hur införandet gått i juni 2025.

I november 2024 driftsattes beslutet och möjligheten att få insatserna via en ansökan i regionens e-tjänst eller via en pappersblankett.

I juni 2025 fattade socialnämnden beslut (§ 135) att flytta fram uppföljningen till nämndens sammanträde i september 2025.

Från och med 1 juli 2025 och i och med ny socialtjänstlag benämns förenklad ansökan om serviceinsatser nu istället som insatser utan behovsprövning (IUB) och regleras enligt de nya paragrafhänvisningarna 11 kap 5 § SoL.

Myndighetsavdelningen har inför återrapportering till nämnden stämt av hur införandet, hanteringen och upplevelsen varit för brukare, handläggare och utförare. Då dialog med handläggare oftast inte sker i dessa ärenden så har det framkommit önskemål om att förtydliga informationen på regiongotland.se och tillhörande e-tjänst och blankett så att förväntningarna på utförande av stödinsatserna är rimliga. Utförare av hemtjänst behöver vid första mötet och upprättande av genomförandeplan vara tydliga i kommunikationen så att förväntningar av de insatser man som medborgare gjort en förfrågan om kontra utförande av dem hamnar på ”rätt” nivå.

Myndighetsavdelningen kommer arbeta vidare med att förenkla den interna hanteringen av förfrågan för att underlätta för medborgare som önskar trygghetslarm.

Bedömning
Socialförvaltningens bedömning är att införandet av förenklad ansökan (IUB) är gynnsamt för samtliga berörda parter. Återkoppling från brukare, utförare

och handläggare visar på ökad tillgänglighet, förenklad process och förbättrad effektivitet i hanteringen av insatser.

Förvaltningen kommer att arbeta vidare med att förtydliga informationen på regiongotland.se, i e-tjänsten och på blanketten, så att förväntningarna på innehållet i stödinsatserna blir realistiska. Det är även viktigt att utförare vid upprättandet av genomförandeplanen, är tydliga i sin kommunikation för att säkerställa att förväntningar och faktiskt utförande överensstämmer.

Myndighetsavdelningen kommer fortsatt se över möjligheter att förenkla den interna hanteringen av förfrågningar, särskilt för att underlätta för medborgare som önskar trygghetslarm. I nuläget krävs skriftlig ansökan, då det finns begränsningar i verksamhetssystemet och i avgiftshanteringen som hindrar en helt digital eller muntlig process.

Förslagsvis skulle socialförvaltningen initialt påbörja arbetet med att införa samtalstillsyn som en insats utan behovsprövning (IUB). Det går i linje med att arbeta förebyggande. Insatsen är kostnadsfri för brukaren. Utföraren får ersättning enligt samma nivåer som när den är en behovsprövad insats.

Den nya socialtjänstlagen möjliggör att förfrågningar om insatser utan behovsprövning hanteras direkt av utförare. För närvarande måste dock viss administration fortsatt skötas av handläggare. På längre sikt är det möjligt att flytta denna hantering till utförarledet, vilket kräver fortsatt dialog mellan förvaltningen och utförare i både egen och enskild regi.

Ärendets behandling under mötet
Marica Gardell, socialdirektör, föredrar ärendet.

Ordförande yrkar att socialnämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag
Beslut (§106) SON 2024/236 daterat 2024-06-13.
Beslut (§135) SON 2024/236 daterad 2025-06-12.
Tjänsteskrivelse förvaltningen Insatser utan behovsprövning daterad 2025-07-10.

Skickas till
Therése Thomsson, myndighetschef